

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 94. — ŠTEV. 94.

NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 22, 1925. — SREDA, 22. APRILA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

UPOR SE JE RAZŠIRIL NA VZHODNO BOLGARSKO

Nemiri so se razširili na istočno Bolgarsko in vele-sile so postale vznemirjene. — Uveljavljen je bil beli teror. — V diplomatičnem poročilu, ki je dospelo v London, se glasi, da so dobili vstaji v Filipopolisu topove in municijo od sovjetskega črnomoškega brodograja. — Napad je baje inšpiriralo rusko poslaništvo na Dunaju.

Poroča John Balderston.

LONDON, Anglija, 21. aprila. — Neprestani boji se vrše v istočni Bolgarski med oboroženimi komunisti ter vladnimi četami. Stroga cenzura ovira vsa drobna poročila, namenjena za inozemstvo v kolikor se tičejo vstaje, ki je izbruhnila pretekli teden, vendar pa je znano, da se boji nadaljujejo.

Ta dejstva so bila vsebovana danes v diplomatični brzojavki, ki je dospela iz Sofije. Vsebinska sporočila je bila takoj izročena angleški vladi in iz istega vira sem izvedel, da smatrajo položaj "resnim".

Bolgarska je naprosila zaveznike, naj dovolijo takojšnje oboroženje deset tisoč mož milice. Anglija ni še privolila, ker se hoče posvetovati z drugimi balkanskimi vladami.

Poročilo ugotavlja, da je bolgarska vlada v pričetku tekočega meseca zaplenila podrobne načrte za komunistično ofenzivo v severni Bolgarski. Vlada Zankova je prišla vsled tega do prepričanja da je bila komunistična vstaja zatrta takoj v v početku, a dejanski so komunisti le izpremenili svoje načrte.

Njih poskusi, da umore kralja ter raztrele katedralo, so imeli namen odvrti javno pozornost od glavnega udarca, ki naj bi bil izveden v istočni Bolgarski. Diplomatično poročilo, katero smo omenili, izjavlja, da se vrše boji v bližini Filipopolisa in da so se pričeli boji tudi v Zagori. Omenja tudi poročilo, da so spravili municijo in topove z ruskih bojnih ladij v Burgas, pristanišča v Črnem morju, odkoder vodi železnica do Zagore.

Danes sem dobil besedilo komunističnega načrta za vstajo na Bolgarskem. Vsa znamenja kažejo, da so ta načrt sestavili izkušeni štabni častniki in da je bil načrt delo glavnega središča balkanske komunistične internacionale, ki je baje panga ruskega poslaništva na Dunaju.

Takozvani komunistični dokumenti, posebno z Balkana, so pogosto ponaredbe, a ta načrt je očitno pristen. Vstaki izbruh se je završil natančno ob času kot je bil določen v načrtu.

Soglasno z informacijami, katere so dobili Angleži, je "vojaška sekcija" ruskega poslaništva na Dunaju odgovorna za revolucionarne poskuse na Balkanu in da ji načeluje politični komisar Šlezinski. Eden glavnih pomočnikov je ženska, Katarina Nedeljkov, ki je bila nekoč zakladničarka Rdečega križa v Moskvi. Vojaški ravnatelj sekcije je baje polkovnik Kazimirkov, kojega prste vidijo v sedanjih razvojih na Bolgarskem.

Pismo vsebuje podrobna mobilizacijska povelja za vse člane komunistične internacionale na Balkanu ter je naslovljeno: — Absolutno tajno. Uničite po izvedenju. — Naslovljeno je iz Moskve, dne 12. marca.

Poznejši dogodki so potrdili pristnost tega dokumenta. Soglasno z neko tukajšnjo vojaško avtoriteto, s katero sem razpravljal o tem načrtu, je popolnoma nemogoče, da bi bil ta dokument ponarejen.

Zaplenjeni načrt se tiče le vstaje v severozapadni Bolgarski, v okraju Vratca. To pa ni uspelo, ker so oblasti zaplenile vse načrte ter s tem prečile njih izvedenja.

Pod pogojem, da so vsi ti dokumenti pristni, o čemur sem osebno prepričan, kar pa je treba še dokazati ter uveljaviti, da je bilo v zvezi s to vstajo rusko poslaništvo na Dunaju, — je povsem jasno, da bodo diplomatične posledice skrajno važne, ne le na Balkanu, temveč tudi po vsej Evropi.

Hindenburga hvalijo in grajajo.

Časopisje desnice ga hvali na vse pretege ter pravi, da je tekom svojega prvega javnega nastopa pokazal duševno in telesno svežost. — Drugače pa se izražajo "Tagblatt" in drugi listi leve.

BERLIN, Nemčija, 21. aprila. — Politiki nastop maršala von Hindenburg v Hanovru na preteklo nedeljo smatrajo nacijskistični listi za popolni uspeh. Ne soglašajo le z njegovim programom, temveč tudi izjavljajo, da ni kazal nobenega sledu duševnega ali telesnega izčrpanja.

Republikanski, uredniki izjavljajo, da je upravičena najhujša borba, da se porazi Hindenburga kot predsedniškega kandidata, ker je postalo jasno, da je obdan od skupine notoričnih reakcionarjev. Njegov program odklanja listi, ki stojijo za dr. Marxom in sicer iz razloga, da se je izognil omenitvi najbolj nujnih dnevnih vprašanj.

Kritiki maršala zahtevajo bolj prepričljivo izjavo za republiko, veimarsko ustavo ter povsem določeno izjavo glede varnostnega dogovora.

"Vorwaerts" piše:

— Njegov govor nam pojasnjuje tako razliko med kandidaturjo dr. Marxa ter ono Hindenburga, kajti prvi zastopa demokratično republiko, dočim se slednji zavzema za laži-ustavno monarhijo.

Newyorški "Times" je objavil naslednje sporočilo iz Berlina:

— Zadovoljiva točka v sedanjih razpravah glede položaja je dejstvo, da je eden, kandidaturi Hindenburga naklonjen list priobčil uvodni članek, v katerem kara inozemske časnikarske poročevalce raditega, ker so se baje "odpeli" v Hanover s sovražnimi mislimi, započeti vnaprej. Takoj pod uvodnim člankom pa je priobčil list brzojavko svojega newyorškega poročevalca, v kateri se je glasilo, da so bila poročila ameriških poročevalcev, navzočih v Hanovru, "povsem objektivna" in da niso vsebovala nihajnih napadov na Nemčijo.

Usmrčeni afriški izgredniki.

BLOEMFONTEIN, Južna Afrika, 21. aprila. — Štirje domačini so bili ubiti in številni nadaljni so bili ranjeni, ko je večerjajoč policija streljala na štiri tisoč izgrednikov v mestnem delu, kjer žive domačini.

Mir je bil zopet uveljavljen, ko so bili aretirani štirje voditelji upora proti oblastim.

Bivši župan v zaporu.

CHICAGO, Ill., 21. aprila. — Zvezno okrožno sodišče je zavrnilo priziv bivšega župana iz Gary, Ind., Roswela J. Johnsona. Možak bo potemtakem moral v družbi svojih tovarišev presedeti en mesec v jetnišnici, ker je kršil prohibicijsko postavo.

Pod zaveso stroge cenzure se završujejo v Sofiji neizrecne grozote. To je znano diplomatom, ki so imeli priliko čitati necenzurirana poročila. "Beli teror" je v polnem cvetu, in vladni agenti streljajo na komuniste kot na zajce, brez sodnijskih obravnav in brez vsakega, čeprav navideznega pravnega postopanja.

Očividno noče nobena stran popustiti. Boj, ki se vrši, je glede svoje krvoločnosti značilen celo za Balkan.

Morilna afera v v Pearl River, N. J.

Tretja ženska zapletena v dvojni umor v Pearl River. — Neka učiteljica, koje imena se ni objavilo, se je vozila s Fernecke-jem.

Tretja ženska je pričela igrati svojo vlogo v zadevi Henry Fernecke-ja, ki je bil aretiran v zvezi z umorom dveh uslužbencev First National banke v Pearl River, N. Y., dne 29. decembra leta 1921. Ta ženska je zaposlena kot učiteljica v nekem majhnem kraju v bližini Westwood, N. J. Oblasti niso objavile njenega imena. Nadaljne ženske so neka bibliotekarka v Chicagi, ki je opozorila policijo na Fernecke-ja ter Mrs. Gus Saunders, žena nekakega tovariša Fernecke-ja, ki je živela s slednjim dve leti skupaj pod imenom Henry Darche.

Kot se je izvedelo sedaj, je občevala učiteljica z Darchem ali Fernecke-jem šest mesecev pred bančnim ropom in dvojnimi umori. Tri večere pred ropom se je odpeljala z njim na izprehod v avtomobilu. Ko je govorila z njim o bančnem ropu, se je pričel sumljivo obnašati in dva dni pozneje je Fernecke ali Darche izginil s svojo ženo in dve leti staro hčerko. Učiteljica je nato obvestila policijo ki je ugotovila, da je Darche človek, ki je znan pod imenom Fernecke.

CHICAGO, Ill., 21. aprila. — Razni bankirji so identificirali večerjajočega Fernecke-ja kot moža, ki jih je oropal. Fernecke, kot načelnik obupane roparske tolpe, ni nosil nikdar maske in vsled tega je bila njegova identifikacija žrtvam povsem lahka.

Fernecke-ja so skrajno dolgočasile te identifikacije. — Pokličite Darrowa, — je vzkliznil, — ta me bo hitro spravil iz zadreg.

Fernecke se boji le ene stvari na svetu, namreč električnega stola ter bo napel vse svoje sile, da mu uide.

Velik požar v železniških delavnicah.

BUFFALO, N. Y., 21. aprila. — Večeraž pomoči je izbruhnil v železniških delavnicah New York Central železnice velik požar, ki je povzročil za pol milijona dolarjev škodo.

Kolizija na morju.

LIVERPOOL, Anglija, 21. apr. — Malo prej, predno je izkrcal parnik "Celtic" svoje potnike, se je zadel vanj obrežni parnik "Hampshire Coast". Parnik "Celtic" je le malo poškodovan ter bo lahko odplul dne 2. maja.

Rudarji, ne hodite v Montano!

BILINGS, Montana, 21. aprila. — Tajnik unije montanskih rudarjev in premogarjev je odločno posvaril rudarje po Združenih državah, naj ne hodijo iskati dela v Montano. Veliko rudnikov je zaprtih in na tisoče rudarjev je brez dela.

Italijanskega razsodnika, kojega odločitev ni vedno ugajala navzočim, je izžvižgala več kot 30 tisoč glav broječa ljudska množica. Narodne himne obeh narodov so bile izpuščene iz programa godbe, a navzoči so pokazali pravega športnega duha, ker so z veseljem nadrževali zmagaletem.

Značilna izjava japon. poslanika.

Japonski poslanik je izjavil, da ni sklenila Japonska nikake tajne pogodbe ne z Rusijo in tudi z nobeno drugo deželjo. — On omalovažuje vse govorice o vojni. — V bodočnosti vidi le mir.

Japonska nima nobene tajne pogodbe z Rusijo ali katerokoli drugo deželjo, ki bi bila militaristična ali drugega značaja. — To je izjavil večerjajoč Tsuneo Matsudaira, japonski poslanik v Združenih državah pred Zveznim svetom cerkve Krista v Ameriki v Harvard klubu v New Yorku.

Japonski poslanik, ki je označil vojno med Združenimi državami in svojo lastno deželjo kot nemogočo ter povdaril, da sovražijo Japonci tajne pogodbe, je rekel odločno, da ne bodo vprijeti nikake povračevalne odredbe za izključanje Japoncev iz Združenih držav. Priporočil je tudi, da lahko lastujejo inozemci zemljišča na Japonskem, na temelju nove postave.

— Pred kratkim se je glasilo, da nasprotujejo gotove klavzule rusko-japonske pogodbe principu odprtih vrat v Rusiji. To je v resnici za lase privlečena interpelacija in veseli me, da so Amerikanci sami tekom zadnjih par tednov uveljavili bolj primerno razlago.

— Tudi je krožilo poročilo, da sta sklenili Japonska in Rusija tajen dogovor več ali manj vojaškega značaja. Tajna diplomacija, gospoda moja, je stvar preteklosti. Ta ideja nasprotuje duhu pogodbe, sklenjenih na washingtonski konferenci, katere smo se udeležili. Veseli me zagotoviti vam, da nima Japonska nobene tajne pogodbe in obenega sličenega dogovora z Rusijo ali katerokoli drugo deželjo.

— Japonska je danes prepojena z željo, da živi v miru z vsemi narodi sveta. Sklenila je biti poštena v vseh svojih mednarodnih odnosih.

Izjavil je nadalje, da se je Japonska prav tako kot Združene države in Anglija držala določb washingtonske razoroževalne konferencie in da je uničila petnajst bojnih ladij prvega razreda. Že samo zadostuje, da se stavi na laž govorice in preteči vojnih.

Štirinajst Kurdiv obsojenih in obsejenih.

LONDON, Anglija, 21. aprila. — Iz Carigrada poročajo, da je vojno sodišče v Diabekiru obsodilo na smrt ter dalo obesiti štirinajst kurdskih vstašev.

Avstrijci porazili Francoze.

PARIZ, Francija, 20. aprila. — Prvikrat izza izbruha svetovne vojne sta si stala večerjajoč dva sovražna naroda, zastopana po svojih tenis igralcih in prejšnjemu sovražniku se je celo posrečilo izvajati sijajno zmago.

Avstrijski narodni klub igralcev je zmagal s štirimi proti eni in navzoči francoski gledalci so strogo kritizirali počasni in neokretni nastop svojih lastnih igralcev.

Italijanskega razsodnika, kojega odločitev ni vedno ugajala navzočim, je izžvižgala več kot 30 tisoč glav broječa ljudska množica. Narodne himne obeh narodov so bile izpuščene iz programa godbe, a navzoči so pokazali pravega športnega duha, ker so z veseljem nadrževali zmagaletem.

FRANC. MIN. PREDSEDNIK IZPOSTAVLJEN NAPADOM

Caillauxa bodo napadli v poslanski zbornici člani opozicije, ko se bo pojavil kabinet Painleve-ja. Herriot pravi, da bo pomagal novi vladi, če bo sledila metodam padlega kabineta.

PARIZ, Francija, 21. aprila. — Ko bo nastopil v francoski poslanski zbornici Joseph Caillaux, v družbi Painleve-jevega kabineta, bo izpostavljen preiskušnji, ki bo težka in mučna celo za njegovo železno voljo.

Opozicija je sklenila vprijeti oseben napad na Caillauxa ter je znano, da ne zna zbornica zadržati svojih čustev. Če bo, kot preti opozicija, namerila svoj ogenj na Caillauxa, bo zasedanje skrajno značilno glede svoje osveteželjnosti.

Dve skupini opozicije nadaljujeta z ofenzivo celo po ministrski izjavi. Charles Bertrand, pariški poslanec, je vložil interpelacijo proti pravici Caillauxa do mesta v vladi.

Loucheurjeva stranka, ki je podpirala Herriota in njegovo vlado, ni hotela izjaviti, na kateri strani stoji. Painleve je poklical k sebi voditelje te stranke ter drugih skupin leve, da jim obrazloži vladni program. Ostale stranke so obljubile svojo podporo. Stranka Loucheurja se je le zahvalila novemu ministrskemu predsedniku za njegovo obzirnost, ko jo je informiral, a je izjavila, da ne more obljubiti podpore radi odsotnosti načelnika stranke Paula Morela.

Vsled tega so se pojavile govorice, da ni mogoče zanašati se na Loucheurja, kojega odpad od Herriota je pomenjal poraz slednjega, da bi podpiral ministrstvo Painleve-ja, Brianda in Caillauxa. To pa pomenja seveda bolj za večino v poslanski zbornici in tudi v senatu.

Prejšnji ministrski predsednik Herriot je izjavil, predno je odpotoval iz Pariza v Lyons:

— Ministrstvo Painleveja je izpostavljeno težkemu, dvostročnemu problemu. Zadeve Vatikana in financ ga bosta stavile v težavno pozicijo pred parlamentom.

Na vprašanje, če bo podpiral novo vlado, je odgovoril:

— Sodelovali bomo z novo vlado tako dolgo, dokler bo delovala za ekonomsko in finančno rehabilitacijo na isti demokratični način, katerega smo uvedli mi. Vatikansko vprašanje je glavni vzrok mojega padca, vendar pa je bilo le plašč, ki je pokrival vse reakcionarne finančne interese.

— Lahko bi dobil večino v senatu, če bi se po-

(Nadaljevanje na 3. strani.)

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVLJI, ITALIJI IN ZASLEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledele:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$17.30 2000 Din. — \$34.40 5000 Din. — \$85.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 1000 dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Naše plačila na vaše pošte in knjižnice "Pozitni izplačilo urad".

ITALIJA IN ZASLEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.40 500 lir \$22.50

300 lir \$13.80 1000 lir \$44.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Naše plačila na vaše pošte in knjižnice "Ljubljanski kreditni banki v Trstu".

Za politizacijo, ki presegajo PETTISOŠ DINARJEV ali pa DVATISOŠ LIR dovoljujemo po možnosti le poseben pogost.

Vrednost Dinarjev in Lirov sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poštni čenur v roke.

POŠILJATE PO BREZOVJANEM PIŠMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE GL.

Denar nam je pošliti najbolje po Domestio Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK BAKSER STATE BANK

22 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 600.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leta velja list za Ameriko
in Kanado \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za četrt leta \$1.50Za New York za celo leto \$7.00
Za pol leta \$3.50
Za noremostva za celo leto \$7.00
Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenit nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalnice naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

PATRIOTIČNO SLAVLJE

Spomladni Gospodovega leta 1775 je doslo gibanje proti Anzemu v angleških kolonijah Nove Anglije svoj višek. Kolonisti so pričeli ustanavljati tajne zaloge orožja in municije ter obenem tudi milicijske organizacije. Angleški poveljniki, ki so seveda to izvedeli, so odposlali oddelek vojaštva, da zapleni v takrat zelo pomembnem mestu Concord v državi Massachusetts tajno zalogo orožja ter aretira oba ameriška domoljuba, Johna Hancocka ter Samuela Adamsa.

Paul Revere, mlad Amerikaneec, je čul, da so bile odposlane angleške čete v Concord. Hitro je skočil na konja te jahal brez prestanka od Charestowna, Massachusetts, v Lexington in Concord ter pozval farmerje na boj.

Nič manj kot osemsto Angležev, večinoma nemških plačancev, katere je njih vladar prodal v suženjstvo, je prodiralo proti Concordu. Amerikanci so jim mogli postaviti nasproti le nekako sedemdeset mož. Nadaljnji stot in dvajset mož je dospelo na lice mesta kot pomožna četa, a Amerikanci so bili še vedno izdatno v manjšini. Borili pa so se z levim pogumom, in Angleži so prišli končno do prepiranja, da je najboljšje, če se umaknejo. S tem je bil končan prvi spopad v ameriški revoluciji, tako slavni v ameriški zgodovini. Mrtvih je bilo komaj pol ducata ranjenih pa nekako dvajset.

Po Novi Angliji praznujejo sedaj obletnico prvega spopada in slavlje najde sedaj odmeva po vsej prostrani deželi. Marsikdo se bo čudil, zakaj vpoštevajo v toliki meri majhen spopad, ki bi ne bil danes niti zaznamovan ali omenjen v zgodovini.

Za to lahko navedemo dva razloga.

V prvi vrsti so izprožili pri Lexingtonu prve strele ameriške revolucije in v drugi vrsti je pokazal spopad, da se lahko farmerski miličarji dobro postavljajo poleg izvežbah plačancev, angleškega kralja. To dejstvo je napravilo velikanski moralni učinek ter tako ojačilo živce kolonistov, da niso od tedaj naprej nikdar prenehali z bojem, katerega so enkrat započeli.

Razveselivo je, da so ta dogodek praznovali na tako izvanreden način in da je podpredsednik Daves, kojega praočetje so se borili v vrstah farmerskih miličarjev, pohitel v svojo prvotno domovino, da se udeleži slavlja.

Prijeteljem Angležev v naši deželi, katerih je, odkrito rečeno preveč, seveda to slavlje posebno ne ugaja, a vsled sile razmer so prisiljeni udeležiti se tozadovnih slovesnosti, čeprav skušajo zadati stvari drugačen pomen, kot pomen, resnično ameriškega čustvovanja in razpoloženja.

Tako je naprimer v nedeljo episkopalni škof, dr. Manning, pripomnil, da je bila revolucija majhen družinski spor, ki bi ne imel nobenih posebnih posledic. Anglija in Amerika sta baje kljub temu korakali skupaj.

Visoko častiti gospod škof se v tem grdo moti.

V ameriški revoluciji sta se spoprijela dva povsem različna svetovna nazora, in kar se tiče skupnega korakanja obeh narodov, bo to korakanje prenehalo v trenutku, ko ne bo videla Amerika v tem nikakega dobička.

Ravno isto velja tudi glede Anglije.

Če misli gospod škof, da bodo Amerikanci še enkrat vlekli ko stanje iz ognja na korist Angležev, se grdo moti.

V svetovni vojni in po njenem zaključku so dobili Amerikanci lekcijo v realni, smotreni politiki, katere ne bodo pozabili tekoni številnih naslednjih generacij.

Spoznali so, da gleda vsak narod na svoje lastne interese in da se poslužijo premoči drugih izključno le v dosego svojih lastnih ciljev. Vsa govorenja o bratstvu, vezeh in drugem so prismodarije, ki spadajo v davno preteklost ter nimajo mesta v modernem življenju narodov.

— Vsak zase in Bog za vse, — je edino geslo, ki obvladuje mednarodno politiko današnjih dni.

Raznoterosti

Tatvine pri ameriških pošiljatelj vedno pošiljajo v pismih. Tatove zasledujejo sedaj jug. država, Francija in Združene države ter je upati, da pridejo kmalu pod ključ.

Za zaščito umetnin v sračni vojni. Italijanska vlada namerava podvzeti pri Ligi narodov iniciativo, da naj se vsa mesta izključno zgodovinskega značaja, kakor tudi mesta, v katerih se nahajajo odlična umetniška dela, proglašajo sračni vojni na odprta mesta.

Italijanska vlada namerava podvzeti pri Ligi narodov iniciativo, da naj se vsa mesta izključno zgodovinskega značaja, kakor tudi mesta, v katerih se nahajajo odlična umetniška dela, proglašajo sračni vojni na odprta mesta.

Italijanska vlada namerava podvzeti pri Ligi narodov iniciativo, da naj se vsa mesta izključno zgodovinskega značaja, kakor tudi mesta, v katerih se nahajajo odlična umetniška dela, proglašajo sračni vojni na odprta mesta.

Prireditve v korist slepcev.

Pred tedni je razposlala Glasbena Matica z Ljubljane slovenskim novinarjem in društvom v Ameriki prošnjo o posredovanju, da bi tukajšnja slovenska pevstva in ostala podporni ter kulturni društva priredila koncerte in zabave, katerih čisti prebitek naj bi šel v korist projektiranega Doma oslepelih v Ljubljani. Ugodni slovenski dnevniki "Glas Naroda" je zavzel iniciativo, ponatisnil prošnjo ter pozval slovenska društva v New Yorku in drugod, naj kaj ukrenejo v prosep te prekorne humanitarne stvari, da se čimprej uresniči plemenita želja, da dobe naši slepci, ti največji reveži vseh revežev, svojo lastno streho.

Temu pozivu se je takoj odzvalo Slovensko Samostojno Podporno Društvo (največje slovensko podporno društvo v New Yorku), ter sklenilo, da priredi v ta namen dne 18. aprila veselico, katere čisti prebitek ima biti poslan odboru Doma slepcev v Ljubljani. To naše ugodno društvo je pa na svoji seji določilo, da plača vse stroške te prireditve iz svoje lastne blaginje ter da se pošlje ves čist prebitek brez vsakega odbitka odboru za Dom oslepelih, tako da ne bodo nesrečniki v ničemer prikrajšani.

Požrtvovalna slovenska Pershakovova godba je na veselici svila brezplačno, vsaj v kolikor se tiče njenih članov-Slovenec, in istotako so sodelovala naša newforška slovenska pevstva, ki so s svojim ubranim petjem pripomogla do popolnejšega uspeha tega lepega večera. Prireditve je bila v vseh oziirih popoln uspeh, tako v moralnem, kakor v materialnem oziru. Kolikor je lažjaj znano, je prišla v blaginjo čedna svota, nad petsto dolarjev; natančni račun bo v teku prihodnjih dni priobčen v tem listu.

V New Yorku menda še ni bilo slovenske zabave, ki bi bila tako obiskana, kakor je bila ta, ki se je vršila pod avspicijami Slovenskega Samostojnega Podpornega Društva. Velika Arlingtonova dvorana je bila že zgodaj zvečer za sedena do zadnjega kotička, in Sloveč je sestal na prireditvi rojake, katerih ne bo poslej spet videl leta in leta, kajti newyorški Slovenci ne živimo kompaktno naseljeni, marveč smo raztreseni po vseh četrtih tega velikega, modernega, kozmopolitanskega Babilona. Dotičnega večera pa nas je privel skupaj plemeniti motiv, da se vsakdo, ki čuti slovensko in sloveško, oddolži našim največjim siromakom ter prispeva svoj kamek k zgradbi prepotrebne stavbe Doma slepcev. Na to veselico je prihitelo mnogo naših najodličnejših rojakov, in med njimi smo opazili tudi Nestorja newyorških Slovencev, Mr. Frank Sakserja ter njegovo gospo soprogo.

K umetniškemu višku večera so pripomogla slovenska pevstva: društva: Slovan, Domovina in kvanter Slovenija, ki so zapela nekaj krasnih pesmi. Kot prvo pevsko društvo je nastopil Slovan, ki je pod dirigentstvom svojega pevovodje g. Ivan Adamiča zapel vedno krasno pesem "Slovan na dan!" Peveci so želi za izvajanje teške pesmi buren aplavz. Mešani zbor Domovine je zapel pod vodstvom g. Hadeta pesem "V gozdu" in zatem "Venček narodnih pesmi". Da je tudi nbrano petje Domovine splošno ugajalo, to je svedočilo glasno ploskanje, ki je pozvalo Domovino ponovno na oder. Končno je zapel kvater Slovenija pod vodstvom istega pevovodje dvojce pesmi: Dekle, daj rdečih rož, in Milka — o j srček moj. Če omenim, da so pri tem kvartetu gg. Potušek, Stariha, Muc in Der-gane, potem je povedano vse, kaj ti to so peveci glasu in slovesa.

Pershakovova godba je pod vodstvom svojega neumornega kapelnika Mr. Joseph Pershaka pridno svila in pred plesnimi komadi je zagrnila kot v nekako introdukcijo ameriško in slovensko narodno himno; Lepo našo domovino, ter še par nadaljnjih lepih skladb.

Po oficijelnem programu se je razvila neprisiljena prosta zabava in ples. Na plesišču so se pojavile ljubke in elegantne slovenske Dive ter zarajale v veselem plesu. — Izrečani so bili tudi lepi dobitki, med temi 14-karatna zlata ura, ki jo je dobila rojakinja Ana Kos.

Kmalu po polnoči so se pričeli udeleženci razhajati in odšli so z najlepšimi vtisi proti domu, v zavesti, da so imeli krasen, užitek poln večer, naši oslepi siromaki v domovini pa znatno vsoto za svoj Dom. Naj bo na tem mestu v imenu teh nesrečnikov izrečena iskrena zahvala vsem udeležencem te prireditve, v prvi vrsti dičnemu Slovenskemu Samostojnemu Podpornemu Društvu, ki se je — neoziraje se na velike stroške — širokogrudno zavzelo za to plemenito idejo ter s sodelovanjem ostalih društev priredilo to krasno uspešno prireditve, ter cenjenim pevcem in pevkam, članom Slovana, Domovine in Slovenije, ki so s svojo umetnostjo toliko pripomogli k sijajnemu uspehu večera!

New York, kjer sličimo Slovenci kapljici vode v vesoljnem morju, se je oddolžil našim slepim nesrečnikom ter prispeval svojo obulno plemeniti svrhi. In ostale naše slovenske naselbine v Ameriki? Kaj je z njimi? Cleveland, ki se s ponosom naziva metropolo ameriške Slovenije, gani se! V svoji sredi imaš močna podporni, pevstva, dramatična in ostala prosvetna društva, ki bi nedvomno lahko mnogo pripomogla k čimprejšnji dogradbi Doma slepcev. Dramatični društvi "Ivan Cankar" in "Triglav"! Priredita vsak po eno predstavo ali skupno predstavo v korist Doma slepcev! In kje so še vsa ona pevstva društva, ki jih je v Clevelandu in Collinwoodu nebroj! Zdaj, ko je napočila doba pnikov in izletov v zeleno naravo, ali ne bi bilo umestno, če bi clevelandski Slovenci Sokol priredil v Nottinghamu zlet z javno telovadbo, čigar prebitek bi šel v korist Doma slepcev? Udeležba tega izleta bi bila ogromna, o tem ni dvoma! In tudi gnotni uspeh ne bi izostal!

In vse ostale naše velike slovenske naselbine s svojimi podpornimi in prosvetnimi društvi: Lorain, Babelton, Pittsburgh, Chicago, Pueblo, San Francisco itd.? Z nekoliko dobre volje bi se dalo doseči ogromnih uspehov! Ameriški Slovenci so imeli vsikdar odprto sree in odprte roke, kjerkoli se je v domovini pojavila potreba blagodejne lečilne roke. Nihče, ki je bil v potrebi in nebreči, ni še zaman trkal na čuteča srca ameriških Slovencev. Poleg svojih lastnih potreb, ki se nam dan za dnem pojavljajo, smo želi denarje za dvomljivo in v goste megle zavito politično in narodno svobodo naših bratov ankray morja, za zvonove, gasilne domove, za pogorele in ostale pomoči potrebne. In zdaj naj zapremo svoja srca klieu največjega usmiljenja vrednih revežev-slepcev, katerih oči se ne bodo nikoli več opajale nad blagodejnimi žarki zlatega solnca! Oči in srca so jim enako mrtva in mrtva in zastuta s kopreno večne noči. Ne moremo jim podariti nazaj luči njihovih mrtvih oči, moremo in moramo jim pa pomagati do lastne strehe, kjer bodo preživljali brez vseh zarij ozaljšan večer svojega bednega življenja. To je naša moralna in humanitarna dolžnost! — Šabec.

Ravnanje z zdravniki.

Kitajski cesar Kien-Long je vprašal nekoč Sir Georga Stauntona kako ravna na Anglijskem z zdravniki. Ko mu je povedal, se je začel kitajski cesar in rekel: Potem mi je jasno, zakaj imate na Anglijskem tako veliko bolnikov. Jaz plačujem zdravnike na teden. Od trenutka pa, ko se po četim slabšo, preneha honorar, dokler niso zopet zdravi. Sodite, katero ravnanje je boljše.

Peter Zruga

Ne samo na Bolgarskem, tudi na Portugalskem je izbruhnila vstaja.

Bolgarska je kraljevina, dočim je Portugalska republika.

Vstaja dokazuje, da se tudi po republikah ne čedita mleko in med, da tudi v republikah ni tako kot bi moralo biti.

Sicer se pa ni treba ozirati na Portugalsko. Le malo krog sebe pogledimo, pa bomo videli.

K sobotni veselici, ki jo je priredilo Slovensko Samostojno Bolniško Polporno Društvo v New Yorku, naj mi bo dovoljena naslednja pripomba:

Ljubljanski slepci bodo od te veselice dobili nekaj nad petsto dolarjev.

Saloner, pri katerem se je veselica vršila, je pa tudi spravil nad petsto dolarjev.

Saloner ni slep, ampak proklete dobro vidi.

Precej smo pa zaslepljeni mi newyorški Slovenci, ker si še dosedaj nismo postavili lastnega Doma, v katerem bi bili sami gospodarji.

V nedeljo se bo oddolila bodoča usoda Nemčije.

Poleg raznih drugih kandidatov kandidira tudi Hindenburg za predsedniško mesto.

In če bo stara maršalska mreža izvoljena, bo s tem jasno dokazano, da včasih tudi napreden, inteligenten, energičen in vztrajen narod po dolgih težavnih izkušnjah ne ve, kaj dela.

Bog ve, kakšnega kralja si bo potem izbrala Jugoslavija, ko bo šel Pašić v penzijo?

Da bi oficijelno ime mlade jugoslovanske države res odgovarjalo svojem izrazitemu pomenu, bi se moralo glasi: Kraljevina monarhističnih Srbov, republikanskih Hrvatov in neodvisnih Slovencev.

Italijan D'Annunzio je znan vsakomur, posebnom nam Slovincem zastran komedij, katere je uganjal na Reki.

Nihče ne more zanikati, da ni D'Annunzio slaven pisatelj.

Nekatera njegova dela se sme prištevati med najboljša v svetovni literaturi.

Ko se mu je na stara leta v glavi zmedlo, se je pa možak politike lotil. In s to svojo politiko ga je tako lomil, da je bilo groza.

Toda v Rimu so gospodje posebe ne sorte.

Ko je D'Annunzio zasedel Reko, do katere ni imel nobene pravice, je Vatikan blagoslovil njegovo dejanje.

Ko pa nanese v Vatikanu pogovor na njegova pisateljska dela, vsi brez izjeme soglašajo, da je D'Annunzio velika packa.

V Downtownu ni ničesar novega. Že vsaj ne, da bi jaz vedel. Nekaj pa moram vseeno povedati. Tam blizu Osme prodaja pijačo italijanski rojak Caruso. Carusovo ime je znano vsem Italijanom. Seveda ne ime downtownskega Carusa, pač pa znanega peveca Carusa.

V soboto pred veselico sem stopil tja na kozarec vina.

Rečem le toliko: Če bi bilo Carusovo petje le malo tako čudno kot je čudna Carusova pijača, bi ga poslušali že zdavnaj z gnjilimi jajci nagnali.

V ponedeljek je bil precejšen mraz po vzhodnih in severozapadnih državah.

Nekaterim je bilo pa vseeno gorko. Če drugemu ne, zastopniku "Edinosti".

Rojak nam je sporočil, da jo je iz neke hiše tako odkuril, da se je kar kadilo za njim.

Patru Kovrti slaba prede. Najboljši dokaz, da nima denarja, je to, ker ni že dva meseca kupil svoji žiljici Edinosti novega klobučka.

PARNIK "MAJESTIC" V DRY DOCKU

Znani parnik White Star Line "Majestic" popravljajo v Southamptonu, Anglija.

TEKMOVANJE MED TRSTOM IN HAMBURGOM

Ker skušajo Italijani za vsako ceno dati Trstu njegovo prejšnjo važnost v trgovanju s Srednjo Evropo, je poslalo mesto Hamburg pred kratkim v Prago odposlanstvo, zastopajoč njegove broderske interese, da bi proučilo sedanje prometne pogoje in se pogovorilo o metodah, kako bi se dal uspešneje organizirati češko-slovaški tranzit preko Hamburga. Nemške parobrodne družbe imajo namreč namen, ustanoviti v Pragi speeialni urad za tranzit. Znano je, da je Nemčija konec leta 1924. prišla do sporazuma s češko-slovaško vlado in določila posebne tarife za tranzitni promet med Hamburgom in čsl. industrijskimi središči. Novi korak pa kaže, da hoče Hamburg energično nadaljevati boj, ki ga je začel s Trstom. Zanimivo je omeniti v tem pogledu, da so zelo nizki tarifi, ki danes obstajajo med Češko-slovaško in Hamburgom, dovedli do protesta saških mest (Chemnitz, Lipskega, Dresden itd.), ker morajo plačevati na Hamburg mnogo večji tarif kot Praga, čeprav je ta bolj oddaljena. Tudi nemška rečna plovba protestira, ker ji delajo znižani železniški tarifi veliko konkurenco.

Hamburški broderski krogi so zelo vzemirjeni radi energije, ki jo razvija Trst, da si osvoji tržišče Srednje Evrope. Gotovo je, da ima Trst redne zveze, dobro preračunane tarife in izborni organizacije za transportiranje in skladiščenje blaga.

Hamburger Fremdenblatt obrača pozornost na stremljenje Trsta, da se spremeni v uvozno luko za francoske kolonijalne proizvode tako da bi ti mogli prihajati v Srednjo Evropo skozi njegovo pristanišče. Druga novost, ki vznemirja Hamburgžane, je pošiljanje argentinskega zmrzlega mesa preko Trsta. Zato ni čuda, da se je na podlagi teh prizadevanj promet med južno Nemčijo in Trstom skoraj podvojil l. 1914 napram 1923.

S pomočjo raznih italijanskih parobrodskih družb se je ustanovilo udruženje za razvoj prometa Trsta s Češko-slovaško. Glavni njegov namen je, dati čsl. izvoznim tvrdkam vsa potrebna pojasnila glede transporta preko tržaškega pristaniša.

Zato se Nemcem mudi in hočejo takoj ustanoviti v Pragi urad za tranzitni promet, ki bo deloval za hamburške interese.

OPROŠČENA BREZ DO-KAZOV

V Berlinu se je pripetil zanimiv slučaj, da so porotniki oprostil obtoženca, ne da bi polagali tudi najmanjšo važnost na izpovedbe prič in dokazovanja sploh niso dopustili.

Pred porotniki je stala žena bivšega kapetana Erika Holtza, ki je svojega moža ustrelila v silobranu. Holtz, ki je bil vdan stiančevanju, je izpil doma celo steklenico ruma. Žena ga je spravila v posteljo, da bi prespal pijanost. Naenkrat pa je mož skočil iz postelje, pograbil telefonski aparat in hotel z njim ženo ubiti. Uho-ga sproga je prišla v silobranu za revolver, ki ga je imela spravljene v nočni omari, in je v razburjenosti ustrelila proti napadalcu. Kroglja je zadela moža v glavo.

Vsa iz sebe se je obnašala žena potem, ko se je to zgodilo, kot blazna in je hitela s smrtno ranjenim možem z vozom na rešilno postajo, kjer mu je žrtvovala pol litra lastne krvi v svrhu transfuzije, da bi rešila njegovo življenje. Ranjenec je namreč izgubil silno mnogo krvi. Vendar so bili vsi poskusi zaman in mož je kmalu izdihnil. Žena se je takoj po njegovi smrti stavila na razpolago policiji, ki jo je odvedla v preiskovalni zapor.

Porotniki so uvideli, da je žena postopala v silobranu in v silnem strahu in da zato ne more biti odgovorna za svoj čin, ki ga je itak hotela takoj popraviti, pa je že bilo prekasno. Odklonili so zato vsako dokazilno postopanje in oprostili obtoženko.

Ostra napetost med Poljsko in Rusijo.

Umor poljskih revolucionarjev Baginskega in Weezorkiewicza, ki so ga izvršili poljski policijski agenti ravno ob ruski meji, je povzročil v sovjetski javnosti veliko razburjenje in vznemirjenje. Sovjetska vlada je vzelo ostrm-tonu protestirala proti tem dejanjem. V Moskvi, Leningradu, Harkovu in posebno v Minsku so se vršile velikanske demonstracije. Močni oddelki sovjetske milice so morali ščititi poljska diplomatska in konzularna zastopstva. Razburjenje v Moskvi je tako veliko, da je izšel predlog, da naj se poljsko diplomatsko zastopstvo deložira iz dosedanjih reprezentacijskih poslopj in se mu nakažejo podobni hotelski prostori, kakor jih ima sovjetska vlada v Varšavi.

NAJBOLJŠO PRILIKO

za obisk stare domovine nudi Vam veliki izlet v Jugoslavijo, katerega priredi naš zavod z najlepšim in najudobnejšim parnikom —

"PARIS" dne 16. maja.

Vse potnike bo spremljal en naših v tem skušenih uradnikov do Ljubljane oziroma Zagreba.

Odločite se pravočasno da Vam zamoremo preskrbeti najlepše kabine.

Poslušajte se te izvanredne prilike in pišite za nadaljnja navodila na:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Fr. Milčinski:

Ptički brez gnezda

(Nadaljevanje.)

Kaj ne bi stavil Stanko, saj je videl, pod kateri naprstnik je prišla rdeča krogla! — Ravnatelj je položil na mizo deset kron, Stanko je storil takisto, potem se je dotaknil naprstnika: "Tukaj je rdeča!"

"Ej," je rekel ravnatelj, "mladi mož, kar vem, da me pripravili ob desetak! — Toda bodi, tedi ga privoščim bolj kakor lastnemu sinu!" — Dvigal je počasi pokazani naprstnik — Stanku se je smejala lice, tako sigurne je bil, da je pogodil prav — ali glej, izpod naprstnika se je pokazala bela krogla!

Stanko ni mogel verjeti... saj je vendar videl, da je bila rdeča, ko je pokrival ravnatelj!

"Rdeča je tu!" je rekel ravnatelj in dvignil drugi naprstnik. "To pot si se zmotil... enkrat se lahko zmoti vsakdo. — Ali ne maram tvoje stvari? Na vseh dvajset kron, stavi jih še ti dvajset — uganem in vse bo tvoje!"

Pokril je krogli in Stanku se je zdelo, da ji je nalašč prav okomo mekal, nemara res želi, da Stanko dobi stavo... Natanko je videl: rdeča krogla je pod desetim naprstnikom — pomota je izključena!

Položil je svojih dvajset kron poleg ravnateljevih in pokazal deseti naprstnik: "Tukaj!"

Ravnatelj ga je dvignil, krogla je bila — bela!

Kri je zalila Stanku lice.

Ravnatelj ga je tolažil: "Ej, žal mi je! Nič ne de... sreča se obrne. Z drugim ne bi več igral, ali ker si ti..."

Stanko je prijemala strast. Že je dvignil nogo, da si izza črevlja vzame še denarja — tedaj se odprto vrata in prikaže se orožnik: "Policijska ura!"

Od krogel, naprstnikov, denarja kar hipoma ni bilo ne sledu več na mizi. Gospod ravnatelj je iztočil vino. "Da te veliki Bog poživi, neumni Avgust! Plačaj, čas je, da greva spat!"

Stanko je plačal, drobiž je spravljal spet ravnatelj in ko sta jo ubirala domov, je Stanko meril cesto... Hitro je zaspal.

Drugega dne je bil v glumaškem vozu rodinski posvet. Predmet mu je bilo vprašanje, ali in kako bi se pomnožili dohodki družine, in je manjših krajih proti Trstu in Reki. Takih umetniških potovanj je Pepe že več opravil. Seveda brez neprijetnih niso bila — že parkrat so ga bila oblastva po odgonu nazaj poslala staršem — Navzile temu je rad hodil na pot, mikala sta ga prostost in denar.

Stanko je prišel večerno prioročje in s težko glavo premišljal prelepo igro "trululu", ko ga je počastil s svojim posetom ravnatelj.

Otožen mu je bil obraz, turobno je pokimal in si s prstom obrisal suho solzo iz očesa. Globoka ginjenost mu je trepetala v glasu, ko je odgovoril mlademu umetniku: "Moj sin! — Zastonj ti ne pravim tako — izgubil sem sina Pepeta, ločil se je od moje družbe. Zakaj? Ker sem tebe povisil v neumnega Avgusta. Nehvaležneč, naj gre! Odslej mi ti nado-meščaš sina — izkaži se vrednega moje ljubezni!" Podal je Stanku svojo široko roko in mu jo pritisnil k ustom. "Že prav — ni mi treba poljubljati roke! — Hajdva na delo, da opraviš glavno poskušnjo za učinkovite prizore z neumnim Avgustom!"

Pokazal je Stanku, kam in kako se naj postavi. Pa je na mah prekinil pouk in strogo pogledal Stanka. "Neumni Avgust, boga mi, kje imaš obleke? Glej ga! Napravil sem te za Avgusta, mar te naj še oblačim? Kje pod vesoljnim nebom se je že slikalo kaj takega? Ali si Avgust, ali nisi? Si! Potem si po postavi zavezan imeti obleko, drugače si mi odgovoren za vso škodo, dvesto kron vsak večer!"

Krčmarica je prinesla vino. Ravnatelj je natočil. S prisiljeno prijamostjo je napil. "Pij, pohru-

Stanko se je plašno oziral, kako bi ušel ogorenemu ravnatelju, ta pa je napel prijaznejše strune. "No — že dobro! Ker te imam rad, ti pomorem... Idi k moji ženi, morebiti ima kako obleko in ti jo ceno proda!"

Prijel je Stanka s trdo roko in ga peljal k ženi v voz. Priporočil ji ga je s toplimi besedami in ravnateljica je bila blagega srca in ni več zahtevala kakor borih pet-10 kron za vso obleko s špičasto kapo vred, dasi je bila med brati vredna cele štiri krone, kvečjemu pet.

Kaj je hotel — kupil je in plačal.

Ali zvečer, ko je raztegnil hlače in so veseli zavriskali otročja v občinstvu, mu ni bilo več žal denarja in se je čutil srečnega.

Iz Planine so šli v Postojno, odtod na Sent Peter, tako se polagoma priromali v Ilirsko Bistrico.

Dan je bil enak dnevu in kakor se človek preobije celo sladčije, se je tudi Stanko nasitil glumaške slave: dan za dnem po istem kopitu, edina izprememba le v načinu, kako je ravnatelj bežal iz njega bankovec! Misli so mu že uhajale drugam in sumljivo ga je pogledoval ravnatelj.

Deževalo je; predstava je bila nemogoča, ker šotor ni imel strehe.

Ravnatelj je bil pust kakor vreme. Ravnateljica se je napotila v bližnje vasi kupovat las in zamenjati ogrski kronice, koder je naletela na bistro glavico, da je pustila dolgim njenim prstom šariti po drobižu. Dom in dojenč je čuvala šestletna Vanda; sedela je na stopnicah voza pod dežnikom in kadila kakor Turek.

Mračilo se je. Ravnatelj je pozval Stanka: "Avgust, moj sin, hajdva med občinstvo!"

Šla sta v krčmo, sedla sama zase v kot in ravnatelj je naročil. Dolg in resen pogled je uprl v mladega tovariša in ga polglasno ogovoril: "Zaradi tebe sem izgubil sina! Steber je bil moje družbe. Pa te ne preklinjam zaradi tega. Ali vedi, zdaj si ti moje upanje in moja tolažba. Gorje ti, če bi me varal! — Pij, moj sin!"

Natočil je vnovič kozarce in nadaljeval: "Boga tam v nebesih zahvali, da si prišel v moje roke — drugi bi te bili že slekli in odrili! Jaz pa nisem samo tvoj ravnatelj, ampak tudi oče in prijatelj. Zato pij!"

Trčil je s Stankom in izlil kupico vese. Stanko je obotavljajoč sledil njegovemu zgledu — ni mu dišal trpki teran.

"Tako je prav!" ga je pohvalil ravnatelj. "Kdor se brani pijače, je hinavec in izdajca! — Jaz vse vem, vidim v srec, berem misli... Ostro mu je sikal glas: "Nikogar ne držim — ali kdor je v moji službi in hoče proči, trimesečna odpoved, tako pravi postava!" Potem je spet ublažil svoj glas. "Ni grše lastnosti, nego je nevhvaležnost... ali ti si pošten dečko, vate zaupam. Pij!"

Spet je moral izpiti. Vino ne prijetnega okusa mu je lezlo v glavo, na ni postajal vesel, le zaspal.

"Dolg čas je nocoj," je vzdihnil ravnatelj, "daj da se razvedriva!" Položil je na mizo kroglice in naprstnika.

Ali Stanka ni nocoj nič zanimala prelepa igra "trululu." Odkar se je naveličal cirkusa, je gledal tudi ravnatelja z drugimi očmi. "Slepar!" si je mislil.

"Truden sem, grem spat," je povedal. Položil je na mizo tolar, ki si ga je bil v ta namen že pripravil v žepu.

Ravnatelj je ostrmel. "Kaj? Kdo? Kam?" Zarohnel je: "Bože mi!" — In je meril Stanka z očmi. "Ti si mi pravi ptič! Kdo pa si? Ali te naj peljem k žandarjem?" Siknil mu je v uho: "Da te zapro, ker si tat! — Lopov!" Potrkal je s steklenico po mizi. "Še en polič!"

Krčmarica je prinesla vino. Ravnatelj je natočil. S prisiljeno prijamostjo je napil. "Pij, pohru-

stal te belečub! Kdo prej!" Ni prejel izpustil Stanka iz oči, da je izpraznil kozarec.

Stanko je bil pripit, dušil ga je zaspanec, pa vendar se je zavedal, da je v pesteh sovražnika. Otresal se je zapaznosti, kimal besedam ravnatelja, skušal preudari ti svoj položaj — ali omagoval je trudne veke so se mu zapirale.

Srepa ga je gledal ravnatelj. Zamrmal je: "Magarac!" — izpil vino, Stanku vzel iz rok tolar in plačal. Dregnil je mladega prijatelja v rebra, da je planil kvišku, in sta šla. Vso pot je streljal ljute bliske na opotekajočega se Stanka, zabavljaj in klet in v znak svojega globokega ogorčenja pljuval v konfine in v brzojavne droge.

Deževalo je, hladne kaplje so Stanka osvežile. Prišla sta do voza. "Hajdi noter," je zarentačil ravnatelj, "na dežju ne boš ležal!"

"Saj lahko spim pod vozom," se je branil Stanko, obhajal ga je strah pred ravnateljem...

Ta ga je zgrabil za ovratnik in ga kratkoma porinil v voz. Zaklenil je duri in šel v zadnji konec voza. Stanko se je koj pri durih zleknil na tla, zaspal mu pa ni dalo.

Neznani strah ga je begal, burno mu je tolko srce — česa se boji? V onem koncu je ravnatelj ropotal s črevlji, z ženo sta šepetala... Spominjal se je Stanko ravnateljevih grozečih besed in pogledov, trudil se je, da razloči, kaj šepeta — žena je opominjala: "Tiho bodi!" Kaj je govoril ravnatelj, ni razumel.

Zbriral je misli, ali strah mu je jemal ves preudarek, ni se upal rešiti, zadrževal je sapo, zalival ga je mrzel pot — o, da bi bil že skoro dan in on zunaj voza!

V zvoniku je bilo enajst. Kdaj bo šel jutro! Pet, šest ur mora preteči, preden se prične daniti... Vsaka ura ima šestdeset minut, vsaka minuta šestdeset sekund. Če bi tako hitro šel, kakor teko sekunde, koliko bi moral nasteti, da se stori dan! Nehote je prišel: "Ena, dve, tri, štiri, pet..." pomalem se mu je dremalo in ni vedel, kako je prišlo — ko je mislil, da šteje med dvesto in tristo, ni šel, ampak molil očenaš in je poleg zaspal.

Sanjalo se mu je, da hodi po gozdu in se ozira po ptičjih gnezdih. Hoda, na kosatem hrastu je čuti cvikanje! Stopi okoli hrasta, da vidi, kje — joj, v vrhu so! Tako lepih ptičev še ni videl, rdeči so in beli in naprstnike imajo na glavah kakor krone. In se mu je zdelo, če se dobro stegne, bi dosegel prvo vejo, potem bi se potegnil kvišku in si pomagal od veje do veje v vrh in do čudalepih ptičev. Že se hoče pognati kvišku, pa ne more od tal, noga mu je težka — ujel se je v past, v vrhu pa krakajo črne vrane! Ali so vrane, ali so čudalepi ptiči s kronami? Ali je le sanjal o čudalepih ptičih? O pasti pa vendarle ni sanjal — nekaj ga drži za nogo!

Tako se mu je stopnjema vračala zavest. Odprl je oči — saj ni niti v gozdu, noč je in on leži na tleh — v ravnateljevem vozu... Tisti hip pa je neusmiljeno zakričal: čutil je tujo roko, ki ga drži za nogo in mu oprezno sezuva črevlje. Kdo je? Kaj mu hoče? Od silnega strahu zmeden, si niti ni zavedal, da je tuji roki pač le za denar — v smrtne strahu je mislil, da mu gre za življenje.

Kričal je. Tuja roka je odnehal; oglasili so se otroci, najmlajši je zavčkal, žepka je vprašala, kaj je? — Nekaj je varopotalo v vozu, potem je zarentačil ravnatelj glas iz drugega konca: "Zanikarni fante, aš ne boš dal miru? Drugače ti pomorem!"

Stanko je tiho sedel pokonci in objel z rokami kolena. Z očmi je skušal predreti temo, drhtel je po vsem životu: zaspanec mu je prešel.

(Nadaljevanje prihodnjice.)

MAHATMA GHANDI

Slika nam predstavlja Mahatmo Ghandija, voditelja vseh Indijcev, ki se bore za neodvisnost. Njegov poglavitni cilj je, pripraviti Indijce do tega, da bi ne kupovali več angleškega blaga. Gandhi javno razkazuje, kako je mogoče tkati fino platno na priprost domači pletilni stroj.

FRANC. MIN. PREDSEDNIK
IZPOSTAVLJEN NAPADOM

(Nadaljevanje s 1. strani.)

služil metod, ki so na razpolago vsakemu ministrskemu predsedniku. Padel sem, ker sem rajše ostal lojalen principijem, za katere se zavzemam.

Ker je bila vlada Painleveja stvorjena z obzirom na občutljivost senata, se je precej razpravljalo o pripombah Herriota. Herriot je izjavil sam, da je pripravljen sprejeti mesto predsednika poslanske zbornice in sicer z naslednjimi besedami:

— Napočil je čas, ko ne more nikdo zavrtniti poziva, naj nosi zastavo stranke.

Varnostni dogovor med petimi silami v obliki kot sta razpravljala o njem angleški minister za zunanje zadeve Austen Chamberlain in Herriot, ne bo dosti izpremenjen sedaj, ko je postal francoski minister za zunanje zadeve Aristide Briand.

Čeprav je izjavil Briand, da bo sledil inozemski politiki Herriota, ni s tem še rečeno, da ji bo sledil v vseh podrobnostih. Dal je že razumeti, da hoče nastopiti v tesnem stiku z Angleži za evropsko varnost, a to še ne pomenja, po mnenju Brianda, dogovora med petimi silami, v katerem bi bile Anglija, Francija in Nemčija na enakem stališču.

Tekom številnih razprav, katere je imel z voditelji v senatu v času, ko je skušal stvoriti kabinet, je postalo jasno, da je senat proti dogovoru med petimi silami in da je bil ta dogovor eden glavnih vzrokov strmoglavljenja vlade Herriota. Predno je sprejel mesto ministra za zunanje zadeve v kabinetu, kateremu načeljuje Painleve, pa se mu je posrečilo potolažiti senat.

Senat hoče, da sklene Francija poseben dogovor z Anglijo in Belgijo — mogoče tudi Italijo. Kakor hitro bi bila ta pogodba medsebojno zajamčena, je francoski senat pripravljen skleniti nadaljne evropske varnostne dogovore.

Nove pošiljate knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašani, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi s money ordrom, v znamkah ali gotov denar v zavarovanem pisnu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pasno oglašje o novih knjigah.

PAPEŽ IN LITERATURA

V Vatikanu je sestavljen seznam vseh knjig, ki jih je papež prepovedal čitati. Katoliški verniki se morajo strogo izogibati tega čtiva, sicer jih cerkvene oblasti izključijo iz verske družbe. Zanimivi so motivi, ki so pripravili papeža do tega, da je prepovedal čitati nekatera dela svetovne literature. O italijanskem pesniku Gabrielu d'Annunzio pravi papežev indeks, da je najbolj zoprna figura k zgodovini književnosti. Balzacova "Fiziologija zagona" in "Marogasta koža" sta prepovedani, in sicer prvo delo zato, ker vsebuje nekaj pohujšljivih poglavij, druga pa, ker je pisana v nedostojnem tonu. Kazanovi "Spomini" so bili v Vatikanu proglašeni brez komentarja za odvratne. Flaubertovi "Sentimentalni spomini" so po papeževem mnenju literarno delo, ki vpliva na čitatelje mučno in nemoralno. "Madame Bovary" istega avtorja je sicer "sijajno spisana", vendar pa predstavlja za čitatelja "veliko opasnost". V. Hugo je v "divnih frazah opeval vero, vendar pa je v njegovih delih tudi več poglavij, kjer pisatelj napada, laže in obrekuje cerkev, papeža, škofe in duhovščino. Zato je nemoralni pisatelj."

Nezgode pri delu v Trbovljah.

Franc Dežman, osrednja delavica, si je poškodoval desno oko. Franc Fajfar, dnevni kop, si je potolkel desno roko. — Alojz Saj, Dukič evo podjetje, si je poškodoval tretji prst leve roke. — Franc Florjančič, zapadno okrožje, na glavi, kamor mu je padel kos premoga. — Janez Žurga, osrednja delavnica, si je potolkel obraz. — Ciril Posavec, Dukičovo podjetje, si je poškodoval desno nogo ter so ga morali prenesti v rudniško bolnico. — Tomaž Burkele, vzhodno okrožje, stopalo leve noge, kamor ga je zadel velik kos premoga. — Matija Cvet, Dukičovo podjetje, si je ranil tretji in četrti prst desne roke. — Ga-

brijela Strojarskova, istotam, pa si je poškodovala levo roko. — Franc Brinar, vzhodno okrožje, se je potolkel na glavi in na desni rami, kamor ga je zadelo tramovje.

VABILO

na veselico, katero priredi društvo "Hrvatski Cvet" v soboto, dne 25. aprila v prostorih Antona Peršiča, na 1820 Grove St., Brooklyn, N. Y. Začetek ob osmi uri zvečer. K obilni udeležbi vabi Odbor.

(2x 22,23)

Rada bi izvedela za naslov brata ANDREJA KRIŽMAN. Pred 4. leti je bil v Piekens, W. Va. Klor izmed rojakov ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Joe in Peter Križman, 184 Franklin St., New York, N. Y.

(3x 22,23,24)

Slovensko Amer. Koledar
za leto 1925

smo že skoro razprodali. V kratkem času smo ga prodali več tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, ker ga je le še par sto izvodov zalogi. Cena s poštnino vred 40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev, naj se požurijo, da ne bo prepozno.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., N. Y. C.

Dober in splošen liniment

Pain-Expeller

Če vas mučita revmatizem ali nevralgija, vdrgnite ta izbrani liniment na boleče mesto in sledila bo hitra odpoved.

35 in 70 centov v lekarnah. Pazite na tvorniško znamko Sidero.

F. AD. RICHTER & CO. 82 Cortlandt St., N. Y. C.

Posebna ponudba našim čitateljem

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.

5 strošico za slovensko črko, č, š, ž — \$25.00

'OLIVER' PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPELNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost, TaKoj lažje vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vajda.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

Kneippov domači zdravnik	\$1.25
Naša zdravila	.50
Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani	5.00
Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale), — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani	7.00
Jugoslavija, 3. zvezki, zemljepisni, statistični in gospodarski pregled in —	
Zgodovina SHB, 3. zvezki, zgodovinski podatki Jugoslovancov in Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslavana	3.25

POVESTI:

Fabijola ali cerkev v Katakombah	.45
Gadje gnezdo, povest iz dni trpljenja in nad. Trdo veza no	.75
Hadi Murat, Tolstojeva povest, prevel Levstik. —	
Kraljica mučenica, trdo vezano	.80
Kresalo duhov, trdo vezano	.70
Kazaki, povest iz ruskega	.70

MI plačamo poštnino.

SOLANA.

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

2

(Nadaljevanje.)

Profesor je nekega dne presenetil gospo Nežo s sklepom: — Hočem napraviti z Margareto par obiskov. Zina prihaja in v našem majhnem mestecu ni dosti zabav. Vsled tega se moramo udeležiti teh.

— In zakaj? — je vzkliknila starka jezno. — Ali mislite, gospod profesor, da ne stane plesna obleka ničesar?

— Nič ne de. To žrtv je treba doprinesiti. Kako drugače naj dobi Margareta moža? Tukaj, v hiši, se ne potikajo snubači naokrog, a prišel je čas, ko je treba najti primerno partijo za otroka, kajti za večno vendar ne more ostati v hiši. Vi sama, Neža, sta pravi, da je razbila svojo najljubšo pipo iz morske pene in da je postavila Homerja poleg Horaca, kamor absolutno ne spada ...

Gospa Neža se je zamislila. Nekaj se ji je zasvetilo v trdi buči. Poročiti jo! Margareta se mora poročiti. — a z drugim moškim kot profesorjem! Sveti Bog, zakaj ji ni prišla ta srečna misel že prej?

Seveda, poročiti jo! Ali je mogoče kako drugo, boljše sredstvo, da se jo spravi iz hiše?

Privikrat, odkar se je nahajala Margareta v hiši, ji je gospa Neža prijazno pomežnila z očesom.

Ne, direktno se je nasmejala Margareti, a ta smehljaj je pomenjal le bliskanje, ki se pojavi pred velikim neurjem.

Profesor je tekotom zime odvedel svojo nečakinja na številne zabave in neizmerno je bil zadovoljen, ker so vsi gospodje odlikovali in oboževali mlado deklico.

Kjerkoli se je prikazala, je slavila njena lepota pravečate triumfa in druge mlade dame so obledele poleg nje kot zvezde vsprle solnce. Čim bolj pa so gospodje dvorili mični kraljici dneva, tem bolj jo je sovražil ženski svet.

Zavist in ljubosumnost igrata žalibog na celnem svetu veliko ulogo, a nikjer tako velike kot v majhnih mestih, kjer poganja neustojnost proti rivalkam najbolj strupene cvetke.

Ponavadi prevladuje v majhnih mestih pomarnikanje gospodov in vsak prirastek na številni dam je ženskam neuspeh. Če pa se pojavi celo taka znakovita lepota kot je bila Margareta, ki je združevala v sebi ljubeznjivost, srčno dobroto in temeljito znanje, potem se prične proti taki deklici zavratna gonja, kjer namen je nastavljanje zanke ter podreti v prah to, kar se zdi malenkostnim meščankam in stariškim devicam previsoko.

Braslov je bilo majhno provinčialno mesto, v katerem je bil garnizoniran bataljon infanterije. Mladi častniki tega bataljona so bili sicer najbolj priljubljeni plesalci, a ne zakonski kandidati, s katerimi so računale matere.

Matere in obenem tudi očetje in hčere so vedele, da je zakon s častnikom brez sredstev nesreča, ker je kavejja, katero je treba položiti, železna potreba, kateri se ni mogoče izogniti.

Družine, ki so živele v takih razmerah, da so si lahko privoščile razkošje "vojaškega" zeta, pa so postajale od leta do leta bolj redke.

Tako so opazile matere deklet, da je postal neki lep poročnik pravečate senca Margarete, da ji je dvoril na vse mogoče načine in da si ni niti malo prizadeval prikriti, da je do ušes zaljubljen v Margareto.

Čprav je tudi lepa Margareta močno zardela, kadar je stopil pred njo in čprav je zrla nanj s svojimi velikimi in zagonetnimi očmi, mi proseče, ni bilo vendar nobene nevarnosti, da bi sokol odnesel golobico — s pomočjo poročnega prstana, — kajti on ni imel ničesar in ona tudi ne.

Uboga Margareta je postala vsled tega predmet velikega sovraštva drugih deklic, ki so to sovraštvo kazale na vse mogoče in nemogoče načine. Odmene sega že v velikem svetu daleč ter je indiskreten, a v majhnih mestih spada naravnost v kraljestvo čudes, kajti tudi brez telefona se je slišalo v Braslovu na severnem koncu mesta povsem natančno, kar so si šepetali ljudje v uho in kar je na istočnem koncu pod pečatom molččnosti zaupala ženska svoji prijateljici.

Vsled tega ni bilo prav nič čudno, da je izvedela gospa Neža vse na podoben način in da se hoče gospodična Margareta spustiti z dotičnim poročnikom v brezupno ljubezensko afero. Rekla je vsled tega, da bi bilo dobro malo boljše nadzorovati gospodična pri drsnju in na samotnih izprehodih preko polja in skozi gozd.

Neža je bila strašno ogorčena.

Ali se je kupovalo plesno obleko za to, da se bo gospodična zaljubila v nemančica, ki se ne more niti zaročiti, niti poročiti?

Bil je zadnji čas, da vzame stvar v svoji energični roki. Za trdnjo je sklenila, da mora biti gospodična do maja ali junija poročena in iz hiše.

Gospa Neža je pričela razmišljati o mladih moških, sposobnih za ženitev in ker je bilo njih število izvanredno majhno, je hitro prišla do zaključka.

Sodnik, sodnik mora biti.

To je bil soliden, resen, že bolj prileten gospod, nekoliko bolehen. Njegova kuharica je rekla: — To je stiskač, ki ne ve, kaj bi počel od same ozkosrčnosti, napuha in natančnosti! To pa je malo brigalo gospo Nežo.

Lepa Margareta, ta pravečate angelj nežnosti, naj gleda sama, kako bo opravila z njim.

Sodnik mora postati Margaretin mož, — in konec komedije!

Debela gospodinja se je takoj napotila v delavno sobo profesorja, se postavila zelo samozavestno in energično predenj ter izjavila na kratko, da ne more iti tako naprej z gospodično. Poročnik ji ne more prav nič koristiti in ljubimkovanje z njim mora prenehati.

Profesor je zrl nanjo skozi očala s presenečenim pogledom.

— Kaj je to, Neža? Mislim, da bo zagotovo še danes ali jutri poprosil za njeno roko.

Gospa Neža se je odurno zasmejala.

— To mislite vi, gospod profesor, ki ste vsled svoje učne navlake popolnoma pozabili, kako izgleda svet. Za zakon je treba denarja! Posebno pa poročniku, kajti s svojo plačo ne more preživljati niti samega sebe, kaj še ženo in otroke. Kaj črna ona in kaj ima on? Ničesar.

Profesor je bil presenečen.

— Ah, tako ... kavejja, Na to nisem mislil. To je žalostno. Kaj storiti sedaj, Neža?

— Poiskamo ji drugega, — je rekla odločno.

(Dalje prihodnjič.)

J. Joseph Renaud:

Sovji most.

Na koncu deske, onkraj ograje lesenega mostu je stal mož, roke je imel zvezane na hrbtno.

Ohlapno mu je visela okoli vratu vrvi ki je bila pritrjena na ograjo. Mož je bil z hrbtno obrnjen k mostu. Srepa je zrl na divjo reko pod nogami, ki je peneč se drvela trideset čevljev pod njim. Na drugem koncu deske je stal debelusen seržan ameriške armade. Služil je kot protitež.

Imel je nalogo, da v določenem času odskoči z deske, deska bi se nagnila in zletela v globino — in ž njo ujetnik. On bi se sicer obdržal na vrvi — ali vrv je bila privezana okoli njegovega vratu.

Na bregu je nepremično stal odred pehote s puškami ob ramih. Pred njim je bil kapetan s potegnjen sabljo: od trenutka do trenutka je pogledal na uro.

Nič se ni ganil. Smrt vzbujala pač največje spoštovanje tudi v dušah tistih, ki so varni pred njo.

Mož, ki ga je čakala smrt obesa, je bil petintrideset let star in je bil po poklicu farmer z "juga".

Obraz njegov je bil simpatičen, glavo so mu dičili rujav kodrast lasje. Nič zločinskega ni bilo videti na njem. Ali preki sodni zmanjšale v glavi mu je jazino. Še nikdar v življenju se ni čutil tako krepkega in duševno svežega. Spomnil se je na pla valne tekme, pri katerih je kot šolar odnesel zmago in dobil za to srebrni pokal. Še danes ga ima shranjenega na omari. Nikdar še ni bil bolj razpoložen, nikdar mu ni bilo tako lahko ... Valčki so mu udarjali ob kolena. Breg! Že je na nogah in na suhem. Vsenakrog nikakega sledu ljudi in živali. V par hipih je v okrilju gozda. Hvala Bogu, rešen je!

Poišče si jaso, ki je bila ožarjena od vročega solnca, in razgrne po tleh svoja oblačila. Potem si utrga par divjih jagod in jih použije. Čuden okus se imale te jagode ... Vezi okrog zapestij so se morale trdo vzdržati, zakaj začutil je ostro bolečino, ko jih je hotel zrahljati. Ah, končno se je vrv vendar vdala. Roke so mu zaplavale, kot da niso bile njegove, za vrat in poskušale raztegniti zanjko, ki mu je rezala v meso.

Čez čas je šel zopet dalje. Hodil je venomer proti jugu, srečal pa ni nikogar. Nobeno živo bitje ni stopilo na njegovo pot. Na vsej naravi je ležala samota in svinčeni mir. Gozdu ni hotelo biti krajja, in čim dalje je hodil, tem bolj divja in nedostojna je postajala šuma. Nikdar si ni mislil, da je dežela, v kateri je živel, tako neboljudena. Skozi možgane mu je šilil spomin na mladost; videl je pred seboj resni, a prijazni obraz svojega očeta in lahko vpognjeno postavbo matere. In potem mu je prišel na misel dan njegove poroke. Jasnó je videl vse pred seboj: malo vaško cerkvice in v njej ljudi v svetlih, novih oblačilih, poleg njega pa je stala njegova žena v snežnobeli obleki ... In naenkrat je začel ljubiti, dobroznani glas malega zvona. Prav razločno ga je čul.

V daljavi se je razgrinjala modrikasta megla. Povsod je vladala čudno umernjena tihoča.

Napočila je noč, naenkrat kakor v tropih. Pa ni bilo povsem temno: na nebu so sijale velike zlate zvezde ... ali povsem drugače razporejene kot sicer. Kakor tajinstvena, usodna prerokba se mu je zdela nebo.

Med hojo je včasih začul nepoznane glasove ... šepetanje v tujem jeziku, ki ga še ni slišal. Ali vse to ga ni več vznemirjalo. Čete severnih armad so bile tako daleč, in druge nevarnosti se mu ni bilo treba bati.

Oči so mu od utrujenosti otekle, pa jih kljub naporom ni mogel zapreti. Tudi golota vratu mu je bila neprijetna. Jezik je bil suh in ga je žgal; upal je, da mu bo odleglo, če ga pomoli iz ust v sveži zrak. Pot je postajala mehka in voljna in skoraj je ni več čutil pod nogami.

Mar je v teku proti volji zapal, kljub bolečinam? Saj zdaj

maj še razloči. Potem postane vnovič svetlejša; Carton začuti, da ni več pod vodo ... Globoko zajamne sapo; jutranja zarja mu oslepi oči.

Ah, kako prijetno mu de zdaj pri srcu! Mogočno zanimanje z tokami, in ko iztegne noge, se začudi, s koliko hitrostjo ga je zamah pogljal naprej. Previdno se ozre na bregova. Na eni strani brezdnanji šumeči gozd, na drugi, toda daleč za njim, obrisi vojakov na svetlomodrem obzorju.

Kapetan izteza sabljo proti njemu, vojaki stopijo v četverokot. Njihove puške se namerijo nanj, vse hkrati; oblček dima splava v nebo in izgine v vetru. Voda okoli Cartonja zašumi in brizgne v zrak.

Hitro kot misel se Carton potopi v vodo, in zračni mehurčki splavajo na površje. Njegove roke zgrabijo v blato in kamenje. Voda mu grmi v ušesih kot niagarski slap ...

Končno splava zopet na dan in globoko zasope. Ko se ozre, vidi, da ga je voda zanesla daleč proč od usodnega "Sovjega mosta" in razdalja se veča od trenutka do trenutka. Njegove sile se niso še nič zmanjšale. V glavi mu je jazino. Še nikdar v življenju se ni čutil tako krepkega in duševno svežega. Spomnil se je na pla valne tekme, pri katerih je kot šolar odnesel zmago in dobil za to srebrni pokal. Še danes ga ima shranjenega na omari. Nikdar še ni bil bolj razpoložen, nikdar mu ni bilo tako lahko ... Valčki so mu udarjali ob kolena. Breg! Že je na nogah in na suhem. Vsenakrog nikakega sledu ljudi in živali. V par hipih je v okrilju gozda. Hvala Bogu, rešen je!

Poišče si jaso, ki je bila ožarjena od vročega solnca, in razgrne po tleh svoja oblačila. Potem si utrga par divjih jagod in jih použije. Čuden okus se imale te jagode ... Vezi okrog zapestij so se morale trdo vzdržati, zakaj začutil je ostro bolečino, ko jih je hotel zrahljati. Ah, končno se je vrv vendar vdala. Roke so mu zaplavale, kot da niso bile njegove, za vrat in poskušale raztegniti zanjko, ki mu je rezala v meso.

Čez čas je šel zopet dalje. Hodil je venomer proti jugu, srečal pa ni nikogar. Nobeno živo bitje ni stopilo na njegovo pot. Na vsej naravi je ležala samota in svinčeni mir. Gozdu ni hotelo biti krajja, in čim dalje je hodil, tem bolj divja in nedostojna je postajala šuma. Nikdar si ni mislil, da je dežela, v kateri je živel, tako neboljudena. Skozi možgane mu je šilil spomin na mladost; videl je pred seboj resni, a prijazni obraz svojega očeta in lahko vpognjeno postavbo matere. In potem mu je prišel na misel dan njegove poroke. Jasnó je videl vse pred seboj: malo vaško cerkvice in v njej ljudi v svetlih, novih oblačilih, poleg njega pa je stala njegova žena v snežnobeli obleki ... In naenkrat je začel ljubiti, dobroznani glas malega zvona. Prav razločno ga je čul.

V daljavi se je razgrinjala modrikasta megla. Povsod je vladala čudno umernjena tihoča.

Napočila je noč, naenkrat kakor v tropih. Pa ni bilo povsem temno: na nebu so sijale velike zlate zvezde ... ali povsem drugače razporejene kot sicer. Kakor tajinstvena, usodna prerokba se mu je zdela nebo.

Med hojo je včasih začul nepoznane glasove ... šepetanje v tujem jeziku, ki ga še ni slišal. Ali vse to ga ni več vznemirjalo. Čete severnih armad so bile tako daleč, in druge nevarnosti se mu ni bilo treba bati.

Oči so mu od utrujenosti otekle, pa jih kljub naporom ni mogel zapreti. Tudi golota vratu mu je bila neprijetna. Jezik je bil suh in ga je žgal; upal je, da mu bo odleglo, če ga pomoli iz ust v sveži zrak. Pot je postajala mehka in voljna in skoraj je ni več čutil pod nogami.

Mar je v teku proti volji zapal, kljub bolečinam? Saj zdaj

SAMO 6 DNI PREKO

s ogromnimi parniki na olje

PARIS — 25. aprila

FRANCE — 9. maja.

Havre — Pariško pristanišče.

Kabin tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb.

Francoska kuhinja in plačati.

French Line

19 STATE ST., NEW YORK

ali lokalni agentje.

je zopet sijalo prijazno jutranje solnce, in malo poprej je bila še noč. Gozd je oživel; ptički so se podili po grmičevju, nevidni potoki so žuboreli in pobočja so bila bela od samih cvetec.

Dospel je na ovinek. Kaj, je li mogoče? Njegova domača hiša? Modrikast dim se je dvigal in dimnika, psi so zalajali, tam na stopnicah pa je stala njegova žena in mu je iztezala roke v pozdrav, vsa blažena, da je prišel. Z vrta sem so pritekli otroci, najmlajši se je spodtaknil v teku. Sedaj — baš ko se je sklonil k njim, da jih objame in poljubi, je začutil v tilniku strašen udarec, bleščeča svetloba mu je ožgala oči in silen pok je pretresel njegov hrbet in potem ... je bilo vse tiho in temno.

Carton Farouhar je bil mrtev. Z zlomljenimi tilnikom se je njegovo telo zazibalo pod "Sovjim mostom."

Trenutek pred smrtjo je poln sanj in doživljamo ga ure, da celo dneve.

ODLIČNI POTNIKI NA PARNIKU "FRANCE".

Prejšnji četrtek je dospel v newyorško pristanišče parnik Francoske proge "France". V rekordnem času je bil razločen in znova naložen, tako da je zamogel v soboto že zopet odpluti proti Franciji.

Na krovu je imel par jako odličnih gostov.

Z njim se je podala Njegova Eminenca kardinal Dougherty iz Philadelphije. Odpotoval bo v Rim, kjer se bo udeležil svečanosti svetega leta. Na Pennsylvaniji postaji ga je sprejela velika množica ljudi ter ga spremlila prav do parnika.

Nadalje je bil na krovu znani francoski igralec tenisa Jean Borotra, ki je dobil amer. šampionstvo.

Umetnost so zastopali: slavni operni pevec Benjamine Gigli s svojo družino; Roland Young, ki je igral glavno vlogo v "Beggars on Horseback"; znana plesalka Florence Walton, pisatelj A. C. Train in več drugih.

Prijeten najemnik.

V Saint Quintinu na Francoskem je imel neki Julij Legal v najemu malo hišo, ki se je dala transportirati. Prebival je v hiši od prav lepo, toda najemnine ni hotel plačati. Lastnik premaknil ve hiše ga je opetovano terjati, pa vedno brez uspeha. Končno je hotel najemnika Legala spraviti iz onega stanovanja. Legal je bil jezen radi tega in je sklenil, da se maščuje nad gospodarjem. Čez nekaj dni je šel gospodar zopet od doma z namenom, da bo terjati Legal, in ako ne plača, ga vrže kratkoma ven. Toda kako je bil začuden gospodar, ko ni bilo ne o Legalu ne duha ne sluha več. Hubodni najemnik je odšel s hišo vred, prodal njen posamezne sestavne dele in iginil.

Teškoče italijanske armadne reforme.

V italijanskih parlamentarnih krogih se zabruje, da se izvrši v kratkem obsežna rekonstrukcija vlade, ako bi bila armadna reforma vojnega ministra di Giorgia v senatu odklonjena.

Tudi ni izključeno, da bo vojni minister di Giorgio podal svojo demisijo, ako propade v senatu njegov predlog.

Kretanje parnikov - Shipping News

28. aprila:

Paris, Havre: Homerio, Cherbourg; Orduña, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen.

29. aprila:

Lapland, Cherbourg in Antwerp; Luetsow, Bremen.

30. aprila:

Aquitania, Cherbourg.

2. maja:

Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Minnekahda, Boulogne.

5. maja:

Resolute, Cherbourg, Hamburg; — Stuttgart, Cherbourg, Bremen.

6. maja:

Berengaria, Cherbourg; La Savole, Havre; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen; Arabic, Cherbourg, Hamburg.

7. maja:

Zeeland, Cherbourg in Antwerp.

9. maja:

Olympic, Cherbourg; France, Havre; Veendam, Rotterdam; Duilo, Genoa.

12. maja:

Pres. Wilson, Trst.

13. maja:

Mauretania, Cherbourg.

14. maja:

De Grasse Havre; Columbus, Cherbourg, Bremen; Deutschland, Boulogne, Hamburg.

16. maja:

Paris, Havre. — S tem parnikom bo spremljal potnike uradnik tvrdke Frank Sakser State Bank.

19. maja:

Belinace, Cherbourg, Hamburg; Bremen, Bremen.

20. maja:

Aquitania, Cherbourg; America, Cherbourg in Bremen.

21. maja:

Pittsburgh, Cherbourg, Antwerp.

23. maja:

Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; New Amsterdam, Rotterdam; Orca, Cherbourg; Colombo Genoa; Andania, Cherbourg in Hamburg.

26. maja:

Muenchen, Cherbourg, Bremen.

27. maja:

Berengaria, Cherbourg; Suffrent, Havre.

28. maja:

Belgenland, Cherbourg, Antwerp; Cl-veland, Boulogne, Hamburg.

30. maja:

Olympic, Cherbourg; France, Havre; President Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Orduña, Cherbourg; Minnekahda, Boulogne.

30. junija:

Pres. Wilson, Trst; s tem parnikom bo spremljal potnike uradnik tvrdke Frank Sakser State Bank.

Znižana vožnja v in iz

Ljubljane

\$198.00 in več.

Potujte v udobnih kabinah tretjega razreda na ameriških vlinih parnikih iz New Yorka preko Cherbourga. Poseben izlet pod osebnim vodstvom Mr. V. J. Lazovicha na parniku LEVIATHAN (za tja in nazaj \$210), dne 2. maja. Mr. Lazovich bo skrbel za potnike, prtljago, carinske listine, potne liste, itd. Parnik GEORGE WASHINGTON odpluje 16. maja, parnik AMERICA 20. maja.

Vprašajte svojega lokalnega potniškega agenta ali pišite na:

UNITED STATES LINES

45 Broadway, New York City.

Managing Operators for U. S. Shipping Board.

V JUGOSLAVIJO

TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Nove ZNIZANE cene za tja in nazaj v tretjem razredu do Zagreba od

\$198. do \$210.

v Beograd in nazaj —

\$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, —

vidljivo Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homerio, Belgenland, Lapland, Pittsburgh, Zealand, Minnekahda itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združene države z ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agenta ali

WHITE STAR LINE

RED STAR LINE

1 BROADWAY NEW YORK

ŽENITNA PONUDBA.

Samec, star 39 let s \$3,500.00 gotovine se želim priženiti na kakšno farmo. Če se katera farmarica zanima za to ponudbo, naj se javi. Samo resne ponudbe pošljite na: — Ženin Farmer, c/o Glas

Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

(3x 22.23.24)

AMERIŠKI državljani pa samorej dobijo sem čene in otroke do 18. le ta brez, da bi bili šteti v kvoto. Ti rojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov p imajo prednost v kvoti. PIŠITE s pojmoma.

Prodajamo vrstne liste na vse prego; tudi preko Trsta samorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste n njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Prav vsakdo —

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

Kako se potuje v st